

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3045/2018
24.01.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа др Срђан Алексић, адвокати из ..., против тужених "ББ" АД из ... и "ВВ" АД из ..., ради накнаде на име топлог оброка и регреса, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1003/18 од 17.07.2018. године, у седници одржаној 24.01.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1003/18 од 17.07.2018. године и пресуђује:

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужених и потврђује пресуда Основног суда у Пожаревцу П1 172/17 од 21.12.2017. године у ставовима 1,2 и 3 изреке.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 85.000,00 динара у року од 8 дана од дана пријема пресуде са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1003/18 од 17.07.2018. године, преиначена је првостепена пресуда Основног суда у Пожаревцу П1 172/17 од 21.12.2017. године у ставовима 1, 2 и 3 изреке. Одбијен је тужбени захтев за обавезивање тужених да тужиоцу солидарно, на име топлог оброка и регреса за коришћење годишњег одмора за период од марта месеца 2014. године до закључно са августом месецом 2015. године исплате месечне износе ближе означене у изреци са припадајућом каматом. Обавезан је тужилац да туженима накнади трошкове поступка и то првотуженом 13.060,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, а друготуженом 7.060,00 динара у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Против правоснажне другостепене пресуде којим ревизију је благовремено изјавио тужилац, са позивом на одредбу члана 403. и 404. ЗПП.

Обзиром да је ревизија тужиоца дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/14) то није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. ЗПП и одлучио да је ревизија основана.

Тужбом поднетом 17.03.2017. године тужилац, потражује накнаду због неисплаћеног регреса за годишњи одмор и накнаду трошкова топлог obroка одмора за период од марта месеца 2014. године до закључно са августом месецом 2015. године, у укупном износу од 245.796,25 динара са припадајућом каматом на појединачне износе ближе означене у нижестепеним пресудама.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по Уговору о раду од 05.02.2003.године био у радном односу код првотуженог. Анексима је распоређен на радно место отпремника возова у ОЦ за СП Након статусне промене почев од 01.09.2015.године тужилац је у засновао радни однос код друготуженог. У обрачуну зараде тужиоца висина утужених накнада није исказана у номиналном износу.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев у целости применом одредбе члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду. Висину накнаде је утврдио на основу налаза и мишљења вештака који је накнаду обрачунао применом критеријума из предходног Колективног уговора, обзиром да Колективни уговор код туженог првог реда закључен 2002, са Анексом 2006. године и Колективни уговор из 2015. не садрже одредбе о висини спорних накнада будући да се исте не могу исказивати преко вредности радног часа.

Другостепени суд је тужбени захтев за исплату регреса за годишњи одмор и накнаду трошкова исхране у току рада одбио са образложењем да је тужиоцу накнада по оба основа исплаћена у складу са одредбом члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду и одредбама Анекса Колективног уговора и Колективног уговора из 2015. године. По ставу истог суда наведене накнаде не морају бити номинално изражене у одлуци послодавца. То проистиче и из одлуке Уставног суда по уставној жалби којом приликом је оцењена уставност и законитост Закона о платама у државним органима и јавним службама у делу којим је прописано да коефицијент садржи накнаду за топли оброк и регрес.

Ревизијом тужиоца указује се на погрешну примену одредби Закона о раду. Изменама Закона почев од 01.01.2006.године створена је обавеза послодавца да запосленима исплаћује регрес за коришћење годишњег одмора и топлог obroка и то у линеарном износу за све запослене. Те накнаде морају бити исказане у обрачунским листама запослених. Послодавцу је остављена могућност да одлуком надлежног органа одреди висину накнаде. Тужени у току поступка нису доставили одлуку о одређивању висине накнада другачије од прописаних Колективним уговором, нити је висина тих накнада исказана у платној листи тужиоца.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да је материјално право погрешно примењено.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду ("Службени гласник

РС” бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Анексом Колективног уговора туженог (Сл. Гласник РС 4/06) одредбом члана 2. измењен је члан 57. Колективног уговора па је предвиђено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбом члана 5. став 1. Анекса измењена је и одредба члана 61. па је одређена вредност радног часа за обрачун и исплату зараде за јануар-јуни 2006 године у висини 53,50 динара, а за период јули – децембар 2006.године 56,00 динара. Чланом 5. став 6. Анекса прописано је да у вредност једног радног часа из става 1. и 2. овог члана укључена је и вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за годишњи одмор сведена на један радни час. Из оваквог утврђења вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду за трошкове исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, јер исти нису исказани у номиналним износима.

Како је почев од 01.01.2006. године запосленима је дато право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, послодавцима је остављена могућност да својим актом утврде висину тих накнада који могу бити већи или мањи од накнада предвиђених Општим колективним уговором. При том, висина ових накнада мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. У конкретном случају тужени у току поступка није доставио суду одлуку о висини ових накнада, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано може закључити да одлуку није ни донео. То не искључује право тужиоца на исплату ових накнада. Не може се прихватити да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да се тужени није изјаснио о њиховој висини, нити је износ накнаде за регрес и трошкова за исхрану у току рада номинално исказао у платној листи тужиоца, како је то предвиђено Законом о раду. На основу изнетог, могло би се закључити да је тужени у погледу исплате наведених накнада, законске одредбе примењивао на штету тужиоца. Обзиром да Анекс колективног уговора туженог не садржи конкретну регулативу која утврђује висину ових накнада, тужилац може потраживати накнаду у нето износима према параметрима из ранијег Колективног уговора. Тужилац је тужбени захтев поставио у висини износа накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора утврђених на основу налаза и мишљења вештака, применом наведених параметара. Стога је овако постављени тужбени захтев основан.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је преиначио другостепену пресуду тако што је одбио жалбе тужених и потврдио првостепену пресуду којом је тужбени захтев усвојен.

Тужиоцу који је успео са ревизијом, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП досуђени су трошкови ревизијског поступка у траженом и опредељеном износу од 85.000,00 динара за састав ревизије, таксу за ревизију и ревизијску пресуду.

**Председник већа-судија,
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић